

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA

POLSKI SPLOT

7-8/14-15.09.2019

INFORMATOR

województwo mazowieckie

województwo mazowieckie

miejsowości biorące udział w EDD 2019

Czersk → 6	Piaseczno → 26
Gostynin → 7	Płock → 27
Grodzisk Mazowiecki → 8	Podkowa Leśna → 28
Jednoróżec → 9	Pruszków → 29
Konstancin-Jeziorna → 10-12	Przasnysz → 30
Kotuń → 13-14	Przysucha → 31
Mława → 15-16	Ratowo → 32
Niegów → 17	Rzuców → 33
Nowy Dwór Mazowiecki → 18	Sanniki → 34
Opinogóra → 19	Siedlce → 35-37
Ostrołęka → 20	Warszawa → 38-55
Ostrów Mazowiecka → 21-23	Żelazowa Wola → 56
Otwock Wielki → 24	Żyrardów → 57
Parciaki → 25	

Szanowni Państwo,
Obchodzone w Polsce od ponad 25 lat Europejskie Dni Dziedzictwa są ważnym wydarzeniem kulturalnym i społecznym. Ich znaczenie polega głównie na integrowaniu społeczeństw poszczególnych krajów Starego Kontynentu wokół idei ochrony dziedzictwa kulturowego, rozumianego jako wspólne, ponadczasowe dobro wszystkich narodów Europy. Mają one także wymiar edukacyjny, gdyż przybliżają obywatelom problematykę ochrony tego dziedzictwa, ułatwiając dostęp do zabytków i tzw. kultury wysokiej.

W obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa uczestniczą wszystkie państwa członkowskie Rady Europy. Polska włączyła się do tej akcji w 1993 r. jako jeden z 50 krajów biorących w niej udział.

Obchody Europejskich Dni Dziedzictwa w Polsce - organizowane na różnych szczeblach samorządu terytorialnego - stwarzają niepowtarzalną okazję do promocji lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego. Celem tych obchodów jest bowiem propagowanie zasad ochrony zabytków i opieki nad nimi, zwrócenie uwagi na bogactwo i różnorodność kultur oraz umacnianie kulturalnych więzi lokalnych ponad podziałami społecznymi i administracyjnymi. Europejskie Dni Dziedzictwa są najważniejszą imprezą o zasięgu ogólnopolskim i imponującym rozmachu (2 tysiące wydarzeń kulturalnych, blisko 500 miejscowości, około 300 tysięcy uczestników), propagującą w społeczeństwie idee ochrony dziedzictwa kulturowego jako misji pokoleniowej. W trakcie niezliczonej liczby imprez organizowanych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w sposób niekonwencjonalny i atrakcyjny zarazem,

prezentowane są zabytki, będące świadectwem materialnej i niematerialnej spuścizny historycznej i kulturowej regionów, której poznanie jest ważnym elementem kształtowania tożsamości społeczności lokalnych.

Wydarzenia kulturalne odbywające się w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa cieszą się coraz większym zainteresowaniem i poparciem władz samorządowych, instytucji kultury organizacji społecznych oraz osób prywatnych. Z każdym rokiem coraz mocniej wpisują się w świadomość społeczną Polaków, a przy tym stają się ważnym narzędziem edukacji w sferze ochrony dziedzictwa narodowego. Europejskie Dni Dziedzictwa są znakomitą sposobnością do budowania kapitału społecznego oraz podnoszenia poziomu wiedzy na temat wartości lokalnego dziedzictwa, a także rozwoju partycypacji społecznej na rzecz dobra wspólnego.

Tegoroczna 27. edycja obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa organizowanych w dniach 7-8 i 14-15 września 2019 roku przebiegać będzie pod hasłem „Polski splot”, wpisując się w założenia Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022, upamiętniającego 100. rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości, w nawiązaniu do hasła „Niepodległa dla wszystkich”, które przyświecało ubiegłorocznym obchodom. Jest to temat bardzo szeroki, dający możliwość przygotowania atrakcyjnej oferty kulturalnej skierowanej do jak najszerszego kręgu odbiorców.

Projekt EDD adresowany jest do wszystkich grup społecznych i wiekowych, niezwiązanych zawodowo z zabytkami. Ich naczelną ideą od początku jest wolny wstęp na wszystkie wydarzenia,

co w naturalny sposób eliminuje problem wykluczenia niektórych środowisk z dostępu do dóbr kultury, ze względu chociażby na bariery ekonomiczne. W realizację tego projektu angażują się przedstawiciele wielu profesji, organizacji i instytucji związanych z opieką nad zabytkami.

Na szczęblu centralnym koordynatorem Europejskich Dni Dziedzictwa jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, który co roku wydaje wojewódzkie informatory z programem wydarzeń, dostępne zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, rozpowszechniane w miejscach aktywności publicznej, anonsujące organizowane w danym województwie atrakcje kulturalne, a także popularyzujące polskie zabytki oraz polską historię. Nawet po wielu latach są one swoistym kompendium wiedzy o dziedzictwie kulturowym w poszczególnych regionach kraju.

Piotr Gliński

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marszałek
Województwa
Mazowieckiego

Mazowsze.
serce Polski

Szanowni Państwo, Drodzy Mazowszanie,

27. Europejskie Dni Dziedzictwa to największy i cieszący się wielką popularnością ogółouropejski projekt społeczno-edukacyjny, a zarazem najważniejsze święto zabytków kultury Starego Kontynentu. Ideą projektu jest promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz budowanie świadomości wspólnych korzeni i wartości kultury europejskiej. Każdego roku we wrześniu w Europie organizowanych jest tysiące wydarzeń kulturalnych związanych z lokalną historią i zabytkami. Co ważne, wiele imprez i wydarzeń kulturalnych w ramach tego przedsięwzięcia odbywa się na Mazowszu.

„Polski splot” – temat tegorocznej edycji – wymownie wpisuje się w założenia „Programu Wiełoletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022”. Skupia uwagę na procesie tworzenia się i budowy niepodległego Państwa Polskiego. Symbolizuje niełatwy historyczny proces łączenia wspólnot oddzielonych przez zaborców. Motyw splotu nawiązuje także do złożoności lokalnej historii i różnorodności tradycji, które składają się na nasze dzisiejsze bogactwo kulturowe.

Zachęcam Państwa do udziału w spotkaniach i wydarzeniach, które będą się odbywać podczas 27. Europejskich Dni Dziedzictwa. Jestem przekonany, że bogaty program mazowieckich imprez przyczyni się do wzmocnienia więzi naszej regionalnej wspólnoty.

Adam Struzik

Marszałek Województwa Mazowieckiego

CZERSK

15 września

XXII Europejskie Dni Dziedzictwa na zamku Książąt Mazowieckich w Czersku

rzemiosło / kulinaria, festyn / biesiada, koncert, rekonstrukcja historyczna

12.00-17.00 w programie inscenizacja ukazująca splot polskiej kultury, obecny na zamku w Czersku, a znajdującym się w sercu nadwiślańskiego Urzecza. Ponadto hejnał Czerska odegrany z wieży bramnej, koncert zespołu folkowego Łysa Góra, koncert polskiej piosenki w wykonaniu dzieci i młodzieży, Szwedzi na zamku – rekonstrukcja historyczna, prezentacja mody

i kulinariów, warsztaty historyczne, Quest zamkowy, kuchnia i zwyczaje regionu nadwiślańskiego URZECZA.

Miejsce: Czersk, plac Tysiąclecia 1, zamek Książąt Mazowieckich

ORGANIZATOR:

→ Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii
ul. por. Jana Białka 9, 05-530 Góra Kalwaria
t 504 057 444 @ d.falana@kulturagk.pl

Ośrodek Kultury
w Górze Kalwarii

GOSTYNIN

Wielokulturowy Gostynin

7-8 września

Inni z Floriańskiej spektakl

Wieloetniczny spacer po Gostyninie wycieczka

7 września / sobota

17.00-19.00 zapraszamy na **spektakl teatralny ukazujący Nasz Gostynin**. Ten współczesny i ten historyczny – jakże inny kulturowo...

Grupa młodych osób znajduje na strychu domu przy ulicy Floriańskiej stary zeszyt-pamiętnik. Jego autorką jest żydowska dziewczyna o imieniu Sara. Lektura pamiętnika przenosi czytelników w świat przedwojennego Gostynina i ukazuje relacje między mieszkańcami tej ulicy i całego miasta, stosunki pomiędzy Żydami i Polakami. Niestety – nie zawsze było kolorowo...

Miejsce: sala widowiskowa w MCK w Gostyninie, ul. 18 Stycznia 2

ORGANIZATOR:

→ Miejskie Centrum Kultury w Gostyninie

ul. 18 Stycznia 2, 09-500 Gostynin

t 665 738 111 @ aleksandra.milczarek@mck-gostynin.pl ▶ www.mck-gostynin.pl

8 września / niedziela

15.00-19.00 wybierz się z nami **szlakiem wieloetnicznego Gostynina**.

Pielęgnowujemy pamięć o tym, że na kartach ponad sześćsetletniej historii Gostynina zapisali się przedstawiciele innych niż polska narodowości – ludzie odmiennego języka, kultury i religii. Gostynin był miastem wieloetnicznym i to stanowi jego niezbywalną wartość. Wędrujemy szlakiem historyczno-kulturowym, który upamiętnia historię wieloetnicznego Gostynina, w którym obok Polaków mieszkali, pracowali, modlili się i decydowali o jego rozwoju Żydzi, Niemcy i Rosjanie.

Miejsce: ul. Zamkowa 31, 09-500 Gostynin

GRODZISK MAZOWIECKI

14 września

Polskie drogi

rzemiosło / kulinaria, festyn /
biesiada, koncert, rekonstrukcja
historyczna

14.00-22.00 zapraszamy na **V Rodzinny Piknik Historyczny „Polskie drogi”** w Grodzisku Mazowieckim.

Tytuł wydarzenia nawiązuje do 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej, 75. rocznicy Powstania Warszawskiego oraz sytuacji Polski w okresie międzywojennym. Podczas pikniku będzie można obejrzeć

spektakularne inscenizacje, wziąć udział w warsztatach rękodzielniczych oraz rodzinnych grach i konkursach. Specjalnie na tę okazję zostanie przygotowany widowiskowy spektakl teatru ognia, koncert oraz pokaz mody z epoki.

Miejsce: Łąka ul. Ordona w Grodzisku Mazowieckim

ORGANIZATOR:

→ Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki

@ a.jozefowicz@centrumkultury.eu

» www.centrumkultury.eu

JEDNOROŻEC

8 i 15 września

„Polska 1967” film Stanisława Lesińskiego

projekcja / prezentacja

12.20 Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej” zaprasza na **projekcję filmu** pod roboczym tytułem **POLSKA 1967**.

Dzięki ojcu Chris Lesiński, **Stanisławowi Lesińskiemu** (1917-2018), archiwum społeczne w gminie Jednorożec wzbogaciło się o film nakręcony przez niego podczas wizyty w Polsce. Obok widoków z Krakowa, Oświęcimia, Gdańska, Warszawy zobaczyć możemy też naszą małą ojczyznę – Jednorożec i pobliski Przasnysz. Film, który trwa 35 minut, jest niesamowitym źródłem historycznym i pamiątką przeszłości. Nakręcony kamerą na korbkę, został przegrany z taśmy na płytę. Autor z pewnością cieszyłby się z tego, że jego film będzie pokazywany w ukochanej rodzinnej wiosce!

Obejrzymy go razem, przywołując wspomnienia oraz oglądając kadry z Polski sprzed ponad pół wieku. Na filmie można zobaczyć wiele z inicjatyw, które powstały przed II wojną światową i były kontynuowane przez naszych przodków w okresie PRL. To m.in. kościół zbudowany w czasie I wojny światowej, remiza OSP, wystawiona w latach 30. dla jednostki OSP Jednorożec, powstałej w 1918 r., murowany budynek szkoły, istniejący do dziś, a postawiony w latach 30. czy wreszcie orkiestra OSP, również zorganizowana w międzywojniu.

Miejsce: budynek remizy OSP ul. Warszawska 5, Jednorożec

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej”

ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednorożec

@ spzj@wp.pl » www.spzj.org.pl

7-8 września

XII Festiwal „Otwarte Ogrody”

zwiedzanie, wystawy, koncert,
spotkania, warsztaty

10.00-18.00 zapraszamy na dwudniowy festiwal spotkań ogrodowych.

Nie ma drugiego tak niezwykłego festiwalu jak **Festiwal Otwarte Ogrody**. Natura łączy się tu ze sztuką. Ogrody poruszają dźwiękiem, słowem i obrazem. W zaciszu wszystkich odcieni zieleni gospodarze witają z uśmiechem zaintrygowanych nieznajomych, zapraszając ich do środka. Program konstancińskich Otwartych Ogródów jest w tym roku tak bogaty, że z trudem mieści się w składanej broszurze z mapą miasta i zaznaczonymi na niej punktami-ogrodami. Na wyjątkowe spotkania zapraszają muzycy, graficy, malarze, fotograficy, rzeźbiarze, pisarze, reżyserzy i wielu innych

twórców. Swoje podwoje otwierają ogrody wiekowych willi i nie tylko. Ogród pejzaży z cyklu **Mistrzowie École de Paris** w Villi Le Fleur zapozna gości z pełną ekspresyjnych kompozycji o precyzyjnym rysunku i bogatej, wyrazistej kolorystyce twórczością żydowskiego malarza, **Josepha Pressmana**. O pradawnych bogach opowiedzą grafiki komputerowe młodego **Piotra Waszaka** w Willi Moja. Na warsztaty jubilerskie do willi Jutrzenka zaprasza **Mo Vezden**. W Ogrodzie młyńskim nad Jeziorką historię młyna przybliży **rodzina Kordów**, w której posiadaniu młyn jest już prawie 100 lat. Ogród willi Świt założył sam **Stefan Żeromski**, a dziś można go zobaczyć, wspominając pisarza.

Ogród Lipowe hobby zapełni rzezbami **Ryszarda Kostrzenia** przestrzeń Willi Moja wraz z fotografiami Wisły i Konstancina autorstwa **Moniki Bukowińskiej** i **Domnika Bednarskiego**. W dworze Prekera o wystawie słów 18 słów opowie koordynatorka konstancińskiego Festiwalu, **Izabela Górnicka-Zdziech**, wraz z bohaterami wystawy, obcokrajowcami, a muzycznym akcentem będzie tu trio klarnetowe oraz wokalistka z gitarą. Chór rozbrzmi w ogrodzie Domu Seniora Państwowej Akademii Nauk, tu też będzie można spotkać pisarzy na spotkaniach autorskich.

Dzieci utkają własne zakładki w Ogrodzie tkackim przedszkola Bimbo, miłośnicy jogi pomedytują, a psiarzy zaprasza Psiogród. To tylko niewielki fragment tego, co czeka naszych gości.

Warto zobaczyć pełen program na stronie miasta Konstancin-Jeziorna.

Szczegółowy program Festiwalu będzie dostępny na stronie www.konstancinjeziorna.pl oraz www.edd.nid.pl

Podczas trwania Festiwalu, tj. w dniach 7 i 8 września, przy głównej alei w Parku Zdrojowym będzie znajdował się punkt informacyjny, otwarty w godz. 10.00-16.00

ORGANIZATORZY:

→ Klub Inicjatyw Obywatelskich

→ Festiwal Otwarte Ogrody

@ izabelazdziech@gmail.com → www.otwarteogrody.pl

→ Urząd Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna

Piaseczyńska 77, 05-520 Konstancin-Jeziorna

@ urzed@konstancinjeziorna.pl → www.konstancinjeziorna.pl

KOTUŃ

7 i 14 września

Polskie strażactwo w budowie II RP

spotkanie

7 września / sobota

11.00 zapraszamy na **spotkanie poświęcone działalności straży pożarnej** w województwie mazowieckim w okresie II RP.

Straż pożarna w czasach dwudziestolecia międzywojennego – oprócz wypełniania swoich statutowych obowiązków – spełniała również istotną rolę kulturową, zwłaszcza w małych miasteczkach i na wsi.

W ramach działań straży funkcjonowały amatorskie zespoły teatralne, chóry, biblioteki, czytelnie i orkiestry. Organizowano odczyty i słuchanie radia.

W trakcie spotkania przybliżymy historię i kulturę polskiego pożarnictwa, a także porozmawiamy o roli straży pożarnej w odradzającej się niepodległej Polsce.

Miejsce: Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu, ul. Wiejska 9

Zabezpieczenie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego straży pożarnych

wykład

14 września / sobota

11.00 zapraszamy na otwarte **spotkanie z ofiarodawcami eksponatów do muzeum połączone z wykładem pt. Zabezpieczenie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego straży pożarnych.**

Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu – Oddział Muzeum Regionalnego w Siedlcach mieści się w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej. Powstało w 1982 roku jako muzeum społeczne.

W swoich zasobach muzealnych posiada nie tylko dzieła dawnej techniki, ale również przedmioty mówiące o historii polskiego pożarnictwa, dokumentujące ponad 100 lat istnienia straży pożarnych ochotniczych i zawodowych. Większość przedmiotów muzeum pozyskało dzięki ofiarności strażaków.

Miejsce: Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu, ul. Wiejska 9, 08-130 Kotuń

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Regionalne w Siedlcach

ul. Piłsudskiego 1, 08-110 Siedlce

☎ 606321909 @ muzeumsiedlce@interia.pl ▶ www.muzeumsiedlce.art.pl

MŁAWA

7-8 i 14-15 września

Ślady mławskiej historii

gra miejska / terenowa /
questing, seminarium edukacyjne,
zwiedzanie kuratorskie

7-8 września / sobota-niedziela
14-15 września / sobota-niedziela

11.00-15.00 gra miejska „Śladami mławskiego rzemiosła”, której celem jest przypomnienie dawnych zawodów rzemieślniczych, które przez wiele lat były nieodłącznym elementem krajobrazu miasta i jego okolic oraz zapoznanie mławskiej młodzieży z tradycją rzemieślniczą.

Punkty gry miejskiej będą rozmieszczone na całym obszarze miasta, w miejscach, gdzie kiedyś funkcjonowały poszczególne zakłady rzemieślnicze. Uczestnicy otrzymają mapę miasta z wyznaczonymi szlakami, oznaczonymi punktami, w których oczekiwać na nich będą liczne zadania, nie tylko powiązane z wiedzą teoretyczną, ale również praktyczną.

Miejsce: gra będzie przebiegała ulicami Padlewskiego, Piłsudskiego, Sienkiewicza, Warszawską i Nowowiejską w Mławie

7-8 września / sobota-niedziela

9.00 seminarium edukacyjne pt. „Obrońcy pozycji mławskiej – w 80 rocznicę wybuchu II wojny światowej 1939 r.”

Miejsce: Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie,
ul. 3 Maja 5

7 i 14 września / sobota

11.00 zwiedzanie kuratorskie wystawy „Z wolności zabrany od swojej dziewczyny”, poświęconej żołnierzom, którzy walczyli na

linii obrony pozycji mławskiej 1-4 września 1939 roku (w bitwie pod Mławą).

Na wystawie znajdą się rzeczy osobiste (m.in. listy, zdjęcia, notesy, nieśmiertelniczki). Na uwagę zasługuje fakt, że artefakty będą wystawiane po raz pierwszy. Wystawa będzie dostępna do 22 listopada 2019 roku.

Miejsce: Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie,
ul. 3 Maja 5

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie

ul. 3 Maja 5, 06-500 Mława

☎ 507 468 167 @ barbara.zaborowska@muzeum.mlawa.pl

➤ www.muzeum.mlawa.pl

PARTNER:

→ Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej „Sumatra”

NIEGÓW

14-15 września

Europejskie Dni Dziedzictwa – Niegów 2019

zabawa dla dzieci, projekcja / prezentacja, zwiedzanie

14 września / sobota

12.00 wystawa w młynie poświęcona ks. Henrykowi Nowackiemu – kompozytorowi, profesorowi śpiewu gregoriańskiego, założycielowi szkoły organistów i proboszczowi parafii w Niegowie. Ponadto **quiz wiedzy dla dzieci i młodzieży**.

20.00 ognisko i kino plenerowe

21.00 możliwość wzięcia udziału (w roli obserwatora) w **warsztatach piekarskich „Od ziarenka do bochenka”**.

Miejsce: Zabytkowy młyn „Nowość” w Niegowie, ul. Warszawska 8

15 września / niedziela

14.00 w klasztorze Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego w Niegowie odbędzie się specjalna **prezentacja poświęcona ks. H. Nowackiemu, połączona z wykonaniem jego utworów** (również oryginalne nagrania archiwalne).

Miejsce: „Samaria” klasztor w Niegowie, ul. Klonowa 1

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie na Rzecz Gminy Zabrodzie „Bractwo Zabrodzkie”

ul. Wł. St. Reymonta 2, 07-230 Zabrodzie

☎ 668 513 396 @ arkadiusz.redlicki@wp.pl ➤ www.zabrat.ovh

NOWY DWÓR MAZ.

14–15 września

80. rocznica obrony Twierdzy Modlin

inscenizacja / pokaz

14 września / sobota

12.00-13.30 odbędzie się **uroczysty pogrzeb 18 obrońców Modlina** poległych we wrześniu 1939 roku.

15 września / niedziela

10.00-15.00 **rekonstrukcja obrony Twierdzy Modlin** oraz **wyjątkowy piknik historyczny**.

Twierdza Modlin – w 1939 roku broniła się dzień dłużej niż Warszawa. Zapraszamy na wyjątkową lekcję historii, której scenografią będą stanowić majestatyczne mury tej potężnej fortecy. Splot wyjątkowych warunków geograficznych i wydarzeń kampanii wrześniowej sprawił, że Twierdza Modlin pod Warszawą odegrała w niej bardzo ważną rolę.

Miejsce: Nowy Dwór Mazowiecki – Modlin Twierdza

ORGANIZATOR:

→ Miasto Nowy Dwór Mazowiecki
ul. Zakroczyńska 30, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
@ sekretariat@nowydwormaz.pl ▶ nowydwormaz.pl

OPINOGÓRA

7–15 września

To co najcenniejsze

wystawa

10.00-18.00 Muzeum Romantyzmu w Opinogórze **zaprasza na wystawę pt. „To co najcenniejsze”**.

Celem wystawy jest pokazanie twórczości miejscowych artystów, nawiązującej do czołowych wartości związanych z tematyką Polski niepodległej.

Tematyka obejmuje motywy religijne, batalistyczne oraz Polski niepodległej. Królem wystawy będzie batik oraz ręcznie wykonana biżuteria.

Miejsce: ul. Z. Krasińskiego 9 w Opinogórze

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Romantyzmu w Opinogórze
☎ 23 6717025 @ marta.olszewska@muzeumromantyzmu.pl
▶ www.muzeumromantyzmu.pl

OSTROŁĘKA

14 września

Ostrołęcki bedeker, czyli wehikuł czasu

gra miejska / terenowa /
questing

11.00-16.00 gra miejska przybliżająca uczestnikom miasto okresu II Rzeczypospolitej: życie społeczności małego miasteczka (handel, szkolnictwo, kulturę, zakłady rzemieślnicze, przedsiębiorstwa) oraz tkankę architektoniczną dawnego miasta: ulice, podwórka i zaułki. Zwrócimy też uwagę na ostrołęckie ostańce – budynki, które przetrwały czasy II wojny światowej i PRL-u i dziś świadczą o strukturze zabudowy przedwojennej Ostrołęki. Gra w przystępnej konwencji, w oryginalny sposób pokazuje dzieje miasta, przywołuje pamięć

minionych wydarzeń i ludzi, którzy odegrali znaczenie w życiu miasta. Projekt, który łączy ze sobą dwa elementy – ruch na świeżym powietrzu i zabawę edukacyjną – to forma wartościowa edukacyjnie, a jednocześnie atrakcyjna dla różnych grup wiekowych i o różnych zainteresowaniach. Może być początkiem drogi do pogłębiania wiedzy historycznej na temat dziejów miasta. Traktujemy ją jako wkład w misję edukacyjną o charakterze patriotycznym.

Miejsce: pl. Generała Józefa Bema 8 w Ostrołęce

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce

pl. Generała Józefa Bema 8, 07-410 Ostrołęka

☎ 501 083 444 @ g.talarek@muzeum.ostroleka.pl ▶ www.muzeum.ostroleka.pl

OSTRÓW MAZOWIECKA

14 września

Przedszkolny Festyn Kurpiowski

inscenizacja / pokaz

12.00 spotkanie z rodzicami, dziećmi z Miejskiego Przedszkola nr 3 w Ostrowi Mazowieckiej z regionalistą, występ zespołu „Bez wianka”, zabawy dla dzieci, prezentacja i sprzedaż.

Miejsce: plac na ul. 11-go Listopada

ORGANIZATOR:

→ Miejskie Przedszkole nr 3 w Ostrowi Mazowieckiej

Armii Krajowej 2, 07-300 Ostrow Mazowiecka

☎ 503 704 797 @ mp3ostrow@gmail.pl

7 września

Wiem skąd jestem – wieczór poezji

spotkanie

15.00-16.00 zapraszamy na **wieczór poezji niepełnosprawnej poetki Anny Lendzioszek**.

Artystka zaprezentuje swoją twórczość, a uczestnicy spotkania będą mieli tym samym okazję poznać poezję niepełnosprawnej ostrowskiej poetki. Powstanie też autentyczna inspiracja i impuls do rozbudzenia naturalnej wyobraźni ku tworzeniu

przez ostrowian własnej twórczości regionalnej. Motyw „splotu” towarzyszący tegorocznym Europejskim Dniom Dziedzictwa ma w tym przypadku symbolizować wysiłki poetki i budować wspólnotę wśród wszystkich grup społecznych w Ostrowi Mazowieckiej.

Miejsce: Ogród Miejskiej Biblioteki Publicznej ul. 11 Listopada 8 w Ostrowi Mazowieckiej

ORGANIZATOR:

→ Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Ostrowi Mazowieckiej
ul. 11 Listopada 8, 07-300 Ostrow Mazowiecka

☎ 29 7453162 @ bibl@mbpostrowmaz.pl ▶ www.bibl.ostrowmaz.pl

PARTNER:

→ Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrowi Mazowieckiej Typu „A i B”

14 września

Inscenizacja i montaż słowno- muzyczny Nasza Ojczyzna

inscenizacja / pokaz

14.00-15.00 zapraszamy na **inscenizację o charakterze patriotycznym w wykonaniu dzieci sześciolennych**.

Miejsce: Miejskie Przedszkole nr 2 w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Zwycięstwa 2

Repertuar: hymn Polski, pieśni patriotyczne, wiersze o barwach i symbolach narodowych.

ORGANIZATOR:

→ Miejskie Przedszkole nr 2 w Ostrowi Mazowieckiej

ul. Zwycięstwa 2, 07-300 Ostrow Mazowiecka

☎ 884 272 127 @ mp2ostrow@gmail.com

OTWOCK WIELKI

7–8 września

Piknik historyczny w Otwocku Wielkim

festyn / biesiada

7 września / sobota, godz. 14.00-22.00
8 września / niedziela, godz. 10.00-14.00

Zapraszamy na **piknik historyczny z udziałem rekonstruktorów** inscenizujących życie codzienne i wojskowe w Polsce w I. połowie XVII wieku. Nieopodal obozu i pałacu rozłożą się ze swoimi kramami rzemieślnicy uprawiający zawody plecionkarskie. W oparciu o prezentowane treści zostanie przygotowana prosta **gra edukacyjna** dla dzieci uczestniczących w pikniku. Jej celem będzie zachęcenie dzieci do rozmów z rzemieślnikami oraz rekonstruktorami

i eksperymentowania z różnymi technikami plecionkarskimi.

W czasie pikniku zostanie także zorganizowany: **pokaz dawnych gier** na świeżym powietrzu, **pokaz dawnej mody cywilnej i wojskowej, koncert muzyki dawnej, warsztaty tańca dworskiego**. Piknikowi będzie towarzyszyć **wystawa plenerowa fotografii prac wikliniarskich** absolwentów kursów mistrzowskich.

Miejsce: Muzeum Wnętrz w Otwocku Wielkim, Zespół pałacowo-parkowy, ul. Zamkowa 49 w Otwocku Wielkim

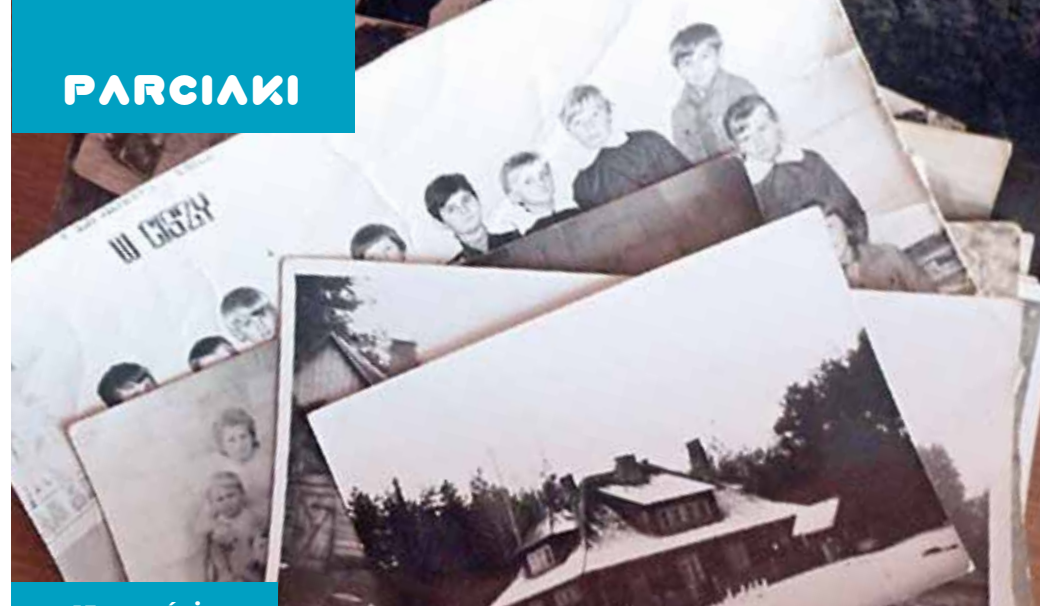
ORGANIZATORZY:

→ Muzeum Wnętrz w Otwocku Wielkim oddział Muzeum Narodowego w Warszawie

☎ 698 986 946 @ afeliks@mnw.art.pl ▶ www.otwock.mnw.art.pl

→ Urząd Miejski w Karczewie

PARCIAKI

15 września

Odsłonięcie wystawy plenerowej w Parciakach

wystawa

12.00 Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej” zaprasza na **uroczyste odsłonięcie wystawy poświęconej terenowi parafii Parciaki na Kurpiach**.

Na planszach znalazły się fotografie obrazujące historię kilku okolicznych wsi w XX wieku. Wystawa jest niepowtarzalną okazją, by zobaczyć niepublikowane wcześniej zdjęcia z przeszłości pozyskane od mieszkańców, kolekcjonerów, regionalistów i instytucji. Obrazują m.in. historię OSP, szkoły, parafii, wydarzenia przełomowe dla regionu I wojny światowej oraz bogate życie społeczno-religijne, a także pracę na roli.

Ostatnia z tablic jest poświęcona działalności Stowarzyszenia. Dużo miejsca zajmują fotografie z okresu międzywojennego, kiedy to kurpiowskie wsie odbudowały się i rozwijały po zniszczeniach z okresu I wojny. Fotografie uzmysławiają wysiłek przodków w budowaniu codzienności i zapewnieniu godnego życia rodzinie oraz przybliżają wydarzenia i osoby sprzed lat, czyniąc je bardziej namacalnymi, zrozumiałymi.

Miejsce: Parciaki 28, 06-323 Jednorożec

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej”

ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednorożec

☎ 501 651 423 @ spzj@wp.pl ▶ www.spzj.org.pl

PIASECZNO

8 i 14-15 września

XV Jarmark Piaseczyński. Sploty piaseczyńskich historii

koncert, wystawa,
wycieczka / spacer

8 września / niedziela

11.00 miejski spacer historyczny „Zalesie Dolne – Zalesie Adamów”.

Zbiórka: stacja kolejki wąskotorowej w Zalesiu Dolnym (al. Polskiego Państwa Podziemnego – dawna Stołeczna, obok nr 32)

15 września / niedziela

12.00-19.00 XV Jarmark Piaseczyński – stoiska twórców ludowych, rzemieślników, rękodzielników, kuchnia regionalna i tradycyjne wyroby spożywcze (ul. Puławska, pl. Piłsudskiego, ul. Kościuszki, skwer Kisiela)

12.00-19.00 Scena Jarmarczna – Piaseczyńska Orkiestra Dęta, Kłosowianki, Leśne Echo, Kasia Maciejczyk z zespołem, Łysa Góra (pl. Piłsudskiego)

12.00-18.00 Rodzinna Strefa Tradycji – opowieści o dawnym Piasecznie, warsztaty plastyczne, m.in. czerpanie papieru, tkanie

krajki, odbitki na starej prasie drukarskiej (skwer Zakątek Kultury przy ul. Kościuszki)

12.00-18.00 Dawno temu w Piasecznie... – spektakl jarmarczny Teatru Trójkąt, Czego nie wiecie o królach, pokazy dawnych rzemiosł i kuchni regionalnej, opowieści piwowara (skwer Kisiela)

19.30 Czarownica z Piaseczna – spektakl według powieści Marii Ziółkowskiej, reżyseria: Ewa Kłuszo (Dom Kultury, ul. Kościuszki 49)

W programie także: pokazy historyczne, regionalny wypiek „Baran Piaseczyński”, wystawy, prezentacje.

8 września / niedziela

16.00 miejski spacer historyczny „Parkowe historie”

Zbiórka: Piaseczno, wejście do parku im. Księżąt Mazowieckich od ul. Zgoda

ORGANIZATOR:

→ Centrum Kultury w Piasecznie

ul. Kościuszki 49, 05-500 Piaseczno

☎ 509 687 267 @ monika.gielecinska@kulturalni.pl ▶ www.kulturalni.pl

PŁOCK

7-8 i 14-15 września

Zwiedzanie Muzeum Mazowieckiego w Płocku

zwiedzanie

10.00-17.00 bezpłatne zwiedzanie wystaw czasowych oraz stałych, w tym sal prezentujących wyposażenie mieszkań w stylu art déco.

Muzeum Mazowieckie w Płocku posiada najbardziej reprezentatywne w kraju zbiory **art déco** – stylu charakterystycznego szczególnie dla sztuki lat 20. XX wieku. Nowoczesność, prostota, dekoracyjność nurtu, wzbogacona o elementy charakterystyczne dla sztuki ludowej sprawiły, że kierunek stał się wręcz oficjalnym stylem odrodzonej Polski. Na kolekcję składa się blisko 1500 muzealiów reprezentujących różne

dziedziny rzemiosła, technologie oraz surowce, zaprojektowanych przez twórców pochodzących z różnych krajów i wyprodukowanych przez rozmaite warsztaty i firmy. Wśród nich prym wiodą wyroby o proveniencji polskiej. Najbardziej interesujące obiekty są prezentowane na wystawie stałej zbiorów artystycznych. W trakcie przygotowywań jest natomiast nowoczesna ekspozycja sztuki dwudziestolecia międzywojennego, która będzie pierwszą w Polsce tak obszerną prezentacją stylu art déco.

Miejsce: Muzeum Mazowieckie w Płocku, ul. Tumska 8, 09-402 Płock

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Mazowieckie w Płocku

ul. Tumska 8, 09-402 Płock

Łukasz Luciniński ☎ 24 3647083 @l.lucinski@muzeumplock.eu ▶ www.muzeumplock.eu

PODKOWA LEŚNA

7-8 i 14-15 września

Europejskie Dni Dziedzictwa w Podkowie Leśnej

projekcja / prezentacja
/ wystawa / spotkanie /
koncert

7 września / sobota

17.00 spotkanie z Małgorzatą Dygas, autorką książki „Perły, perełki Rzeczypospolitej. Prekursorzy, przedsiębiorcy, patrioci” Podczas spotkania poznamy m.in. historię rodu Lilpopów i związanej z nim legendarnej willi Aida, a także twórców kolejki EKD, powstałej dzięki spółce założycielskiej Podkowy Leśnej „Siła i Światło”.

19.30 projekcja filmów dokumentalnych: **Willa Aida** Tomasza Domańskiego i **Henryk Witacek** uczniów SLO nr 5 w Milanówku.

8 września / niedziela

17.00 spotkanie z cyklu „Porozmawiajmy o kinie” z nagrodzoną Oscarem scenografką filmową **Ewą Braun**, która przybliży studentom uczelni artystycznych historię polskiej mody a studenckie projekty będzie można oglądać na wystawie towarzyszącej.

14 września / sobota

17.00 wernisaż wystawy „Europejski genius loci” **Jeremiego T. Królikowskiego**, prezentującej perły architektury polskiej i europejskiej oraz krótki recital skrzypcowy **Józefa Kolinka**.

19.30 pokaz filmu **Niepodległość** w reż. Krzysztofa Talczewskiego stworzonego na podstawie unikalnych archiwów.

15 września / niedziela

12.30 koncert „**Moniuszkowy Śpiewnik Domowy**”, podczas którego będzie można nie tylko posłuchać, ale również nauczyć się pieśni kompozytora, którego twórczość nierozzerwalnie wpleciona jest w „polski spłot”.

Miejsce ul. Lilpopa 18, Pałacik Kasyno w Podkowie Leśnej

ORGANIZATORZY:

→ Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich

Lilpopa 18, 05-807 Podkowa Leśna

☎ 22 7291384 @ izabela.wilanowska@ckiopodkowa.pl ▶ www.ckiopodkowa.pl

→ Stowarzyszenie Ogród Sztuk i Nauk

→ Miasto Podkowa Leśna

PRUSZKÓW

14 września

Piknik archeologiczny

wykład / prelekcja, rzemiosło /
kulinaria, warsztaty, zabawa
dla dzieci, zajęcia edukacyjne,
rekonstrukcja historyczna

11.00-18.00 Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy w Pruszkowie zaprasza na piknik archeologiczny.

W programie:

- spektakl interaktywny z muzyką i z wizualizacjami na żywo oparty na powieści dla dzieci i młodzieży **Doktor Muchołapski Erazma Majewskiego**. Twórcy: Anna Woźniak, Krzysztof Guzowicz (muzyka) i Natalia Nguyen (animacje artystyczne)

- warsztaty inspirowane twórczością literacką polskiego pioniera archeologii **Erazma Majewskiego**
- Stacja archeologiczna – poszukiwanie skarbów
- wykłady o życiu i działalności **Erazma Majewskiego**, również o wpływie jego rodziny na rozwój Pruszkowa

Miejsce: Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stefana Woydy w Pruszkowie, pl. Jana Pawła II 2 w Pruszkowie

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego

im. Stefana Woydy w Pruszkowie

pl. Jana Pawła II 2, 05-800 Pruszków

☎ 501 336 188 @ t.kuzmicz@mshn.pl ▶ www.mshn.pl

Pruszków
potrzeb - polubisz

PRZASNYSZ

14 września

Promocja VI tomu „Rocznika Przasnyskiego”

publikacja

18.00-20.00 Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej zaprasza na **spotkanie dotyczące promocji VI tomu „Rocznika Przasnyskiego”** – popularnonaukowego wydawnictwa poświęconego powiatowi przasnyskiemu i Północnemu Mazowszu. Motywem okładkowym jest pograniczna w wielu aspektach gmina Chorzele. W nowym numerze można znaleźć artykuły naukowe i popularnonaukowe, kronikę artystyczną z twórczością przasnyszan i osób związanych z powiatem przasnyskim, sprawozdania z działalności lokalnych organizacji pozarządowych, wspomnienia pośmiertne osób zasłużonych dla regionu itp.

Wiele z artykułów dotyczy okresu odbudowy państwa polskiego po 1918 r., m.in. obchodów dziesięciolecia niepodległości, wizyty prezydenta I. Mościckiego w województwie warszawskim w 1930 r., przedwojennych policjantów czy działalności lokalnych organizacji, nawiązujących do inicjatyw podejmowanych przez właścicieli dworów drobnoszlacheckich w gminie Chorzele. Podczas spotkania zainteresowani będą mogli nabyć aktualne i archiwalne tomy „Rocznika Przasnyskiego”.

Miejsce: Miejski Dom Kultury, ul. 3 Maja 16 w Przasnyszu

ORGANIZATOR:

→ Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej

Ratowo 58, 06-540 Radzanów

☎ 798 041 801 @ pikas@op.pl ▶ www.facebook.com/przasnysz.tpzp

TPZP

PRZYSUCHA

8 i 14 września

Wokół tradycji rzemioł metalowych i tkackich w Przysusze

wykład / prelekcja, warsztaty

8 września / niedziela

14.00-17.00 wydarzenie obejmuje **wykład i prezentację okolicznościowej wystawy.**

14 września / sobota

14.00-17.00 warsztaty edukacyjne dla najmłodszych.

Jest okazją do zaprezentowania różnorodności dziedzictwa kulturowego ziemi przysuskiej, poznania zapomnianych rytuałów cechowych, prześledzenia dróg awansu zawodowego terminatorów, czeladników i majstrów oraz różnorodnej i wielopłaszczyznowej działalności cechu ślusarskiego w Przysusze.

Wydarzenie poświęcone lokalnym tradycjom rzemieślniczym i przemysłowi metalurgicznemu w regionie.

Miejsce: Dom Kultury w Przysusze, ul. Radomska 9

ORGANIZATOR:

→ Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze Oddział Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu

ul. Szydłowiecka 30, 26-600 Radom

☎ 48 6752248 @ muzeumok@muzeum-radom.pl ▶ www.muzeum-radom.pl

RATOWO

8 września

Ratowo – czas zatrzymany w murach

zwiedzanie, turniej
piknik

9.00-18.00 zwiedzanie zabytkowego Zespołu klasztorowego w Ratowie z elementami happeningu teatralnego pt. „**Ratowo – czas zatrzymany w murach**” w ramach wydarzenia będzie można wybrać się w podróż przez wieki.

Zwiedzanie będzie połączone z **piknikiem rycerskim Śladami Pawła z Radzanowa**, a także impresjami nawiązującymi do różnych epok i etosu polskiego oręża. Ważnym elementem będzie nawiązanie do

stulecia uformowania II Szwadronu Mławskiego IV Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Zespół klasztorny w Ratowie to unikatowy zabytek w skali Mazowsza, jedyny na Mazowszu ślad materialny sztuki architektonicznej 2. połowy XVIII w. – tzw. płonące rokoko.

Miejsce: Pobernardyński zespół klasztorny w Ratowie z XVIII wieku. Ratowo 58, 06-540 Radzanów

ORGANIZATORZY:

→ Sanktuarium Diecezjalne św. Antoniego z Padwy w Ratowie

→ Stowarzyszenie Ratujmy Ratowo

☎ 607 582 235 @ komitetspolecznyratowo@wp.pl ▶ komitetspolecznyratowo.blox.pl

RZUCÓW

7 września

Wspólnie dla Dworu w Rzucowie. Piknik rodzinny

piknik

11.00-17.00 zapraszamy do zabytkowego Dworu w Rzucowie na **rodzinny piknik historyczny**,

Miejsce: Zespół dworsko-parkowy, ul. Armii Krajowej 16, Rzuców

ORGANIZATOR:

→ Fundacja We Dworze

☎ 506028006 @ poczta@we-dworze.pl

SANNIKI

7 i 15 września

Nasze dziedzictwo – nasz strój

wystawa, zwiedzanie,

7 września – 15 września

8.00-21.00 wystawa **Nasze dziedzictwo – nasz strój** ma na celu pokazanie dziedzictwa lokalnego poprzez prezentację regionalnego stroju ludowego regionu sannicko-gąbińskiego na przestrzeni lat, charakteryzującego się kolorowymi pasami utkanymi z wełny.

Ludowy strój sannicki często był mylony ze strojem łowickim i z racji podobieństwa był uważany za jego odmianę. Jednakże mieszkańcy regionu sannickiego podkreślali swoją odrębność. Przejawiała się ona nie tylko w ubiorze, ale także w gwarze. Na przestrzeni wieków ukształtowało się kilka regionów różniących się od siebie budownictwem, strojem i zwyczajami. Wystawa będzie prezentować to dziedzictwo, które przetrwało, które jest kultywowane

do dzisiaj w sposób bardziej artystyczny i sentymentalny i z którego dumni są mieszkańcy Sannik oraz mieszkańcy regionu sannickiego. Na wystawie będzie można zobaczyć fotografie z lat 20. XX wieku, na których młode dziewczęta pięknie się prezentowały w kolorowych strojach oraz współczesne, pełne żywych kolorów – od gorącej czerwieni o odcieniu pomarańczowym nazywanym często kolorem „sannickim”.

15 września / niedziela

8.00-21.00 zwiedzanie **Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina w Sannikach**.

17.00 koncert „W krainie Chopina”

Miejsce: Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina w Sannikach, ul. Warszawska 142

ORGANIZATOR:

→ Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina w Sannikach

ul. Warszawska 142, 09-540 Sanniki

☎ 24 2681108 • www.ecasanniki.pl

SIEDLCE

8 i 15 września

Przemysł siedlecki w dwudziestoleciu międzywojennym

spotkanie

8 września / niedziela

11.00-13.30 zapraszamy na **prelekcję Sławomira Kordaczuka dotyczącą przemysłu siedleckiego w dwudziestoleciu międzywojennym**.

Po odzyskaniu niepodległości sytuacja gospodarcza Siedlec nie należała do najłagodniejszych. Brak surowców, odległość od większych ośrodków gospodarczych, a także zniszczenie części zakładów miejskich w trakcie I wojny światowej powodowały,

że przemysł nie rozwijał się tak dynamicznie. Istotny czynnik wzrostu gospodarki siedleckiej w dwudziestoleciu międzywojennym stanowiło indywidualne rzemiosło. Podczas spotkania zostaną przybliżone kolekcje prywatne i zbiory muzealne oraz relikty w pejzażu Siedlec związane z ówczesną gospodarką miasta.

Miejsce: Muzeum Regionalne w Siedlcach, ul. Piłsudskiego 1

Wycieczka krajoznawcza po wschodniej części województwa mazowieckiego

wycieczka / spacer

15 września / niedziela

8.00 wycieczka krajoznawcza po wschodniej części województwa mazowieckiego szlakiem ukazującym wielokulturowość, zróżnicowanie narodowościowe i religijne z zachowanymi zabytkami przemysłowymi dwudziestolecia międzywojennego, miejscami pamięci narodowej i siedzibami ziemiańskimi.

Trasa: Mordy (pałac Przewłockich), Zawady-Majówka (kopiec Józefa Piłsudskiego), Łosice (jedyne w Polsce kirkut z zachowanymi polichromiami na macewach, prywatne Muzeum Historii i Tradycji Waldemara Kosieradzkiego), Chłopków (wiatrak, dawna cerkiew – obecnie kościół rzymskokatolicki),

Serpelice (pomnik 10-lecia Odzyskanej Niepodległości), Stare Mierzvice (mogiła żołnierzy polskich poległych w 1920 r.), Sarnaki (dwór Podczaskich, browar), Platerów (dworzec kolejowy), Mężenin (dwór – letnia siedziba Polskiego Towarzystwa Teozoficznego), Rusków (pałac Humnickich), Dąbrowa (Muzeum Ziemiaństwa w dworze Fonbergów, zakończenie przy ognisku z kiełbaskami połączone ze zwiedzaniem założenia dworsko-parkowego). Wycieczka zakończy się konkursem w formie testu z nagrodami na temat zwiedzanych obiektów.

Zbiórka: Muzeum Regionalne w Siedlcach, ul. Piłsudskiego 1

Koncert piosenki „Lata dwudzieste, lata trzydzieste”

koncert

15 września / niedziela

W programie utwory Hanki Ordonówny, Eugeniusza Bodo i Mieczysława Fogga.

12.00 koncert piosenek „Lata dwudzieste, lata trzydzieste” w wykonaniu Marleny Uziębło.

Miejsce: Muzeum Ziemiaństwa w Dąbrowie Oddział Muzeum Regionalnego w Siedlcach, Dąbrowa 133, 08-109 Przesmyki

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Regionalne w Siedlcach

ul. Piłsudskiego 1, 08-110 Siedlce

☎ 606321909 @ muzeumsiedlce@interia.pl ▶ muzeumsiedlce.art.pl

6 września

Doświadczenia kobiet, dzieci i żołnierzy w cieniu II wojny światowej na bazie zbiorów archiwów społecznych

projekcja/prezentacja,
zajęcia edukacyjne, lekcje
muzealne/biblioteczne

18.00-19.30 zapraszamy osoby dorosłe i seniorów na **spotkanie na temat doświadczenia Polaków i Niemców żyjących w cieniu totalitaryzmów**. Poznamy mało znane świadectwa osobiste i zastanowimy się, jakie mogą mieć znaczenie. Spotkanie będzie oparte na zbiorach archiwów społecznych. W programie znajdzie się również wprowadzenie w ideę archiwistyki społecznej. Spotkanie poprowadzi **Agnieszka Kudelka** (Ośrodek KARTA).

W programie spotkania:

- **wprowadzenie w ideę archiwistyki społecznej**, jak można działać wolontaryjnie przy archiwach społecznych, co to jest Otwarty System Archiwizacji i jak można w nim przeszukiwać zbiory.

- **dyskusja o tym, jakie źródła możemy mieć w domach**, co znaczą dla dziedzictwa prywatne kolekcje, fotografie, pamiętniki, korespondencja.
- **wykład na temat doświadczenia kobiet, dzieci i żołnierzy, żyjących w cieniu totalitaryzmu nazistowskiego** w oparciu o zbiory archiwów społecznych i **prezentacja mało znanych świadectw osobistych**.
- **dyskusja o pamięci indywidualnych losów Polaków i Niemców** w cieniu totalitaryzmów i znaczeniu historii dla współczesnych relacji polsko-niemieckich.

Miejsce: Dom Kultury Śródmieście – Międzypokoleniowa Klubokawiarnia, ul. Anielewicza 3/5 w Warszawie

ORGANIZATORZY:

→ Fundacja Ośrodka KARTA

t 663028361 @ a.kudelka@karta.org.pl » www.karta.org.pl

→ Dom Kultury Śródmieście – Międzypokoleniowa Klubokawiarnia

7-8 i 14-15 września

Moda i druk. 1918 rok

zwiedzanie / warsztaty

7 września / sobota

14 września / sobota

12.00-16.00 warsztaty z wykonywania linorytów inspirowanych pokazem reklam mody.

8 września / niedziela

15 września / niedziela

10.00-18.00 zwiedzanie Muzeum i pokazu „Moda i Druk. 1918 rok” (bez przewodnika).

Radość z odzyskania Niepodległości, z odbudowy państwowości polskiej zaowocowałyżywieniem w wielu sferach politycznych, gospodarczych, społecznych, kulturowych; także w konsekwencjiżywienia życia towarzyskiego – wzrostem zainteresowania modnymi ubiorami. Zmiany w ubiorach szczególnie kobiecych wiązały się z emancypacją, podjęciem aktywności zawodowej, społecznej i politycznej, a także sportowej. Stroje uległy ogromnej

transformacji – stały się prostsze, wygodniejsze. Upowszechnia się konfekcja, czyli standaryzowane gotowe ubrania. Dzięki temu są dostępne dla osób o różnym poziomie zamożności. Salony, domy mody lub projektanci ubrań wydawali własne ilustrowane czasopisma lub publikowali reklamy w wydawanej prasie kobiecej (umieszczali ilustracje reklamujące ich dokonania) lub fotografie z modelkami w strojach projektantów. Takimi czasopismami były „Tygodnik Ilustrowany”, „Kłosa”, „Bluszcz”, „Teatr i Życie Wytworne”, „Pani” i wiele innych.

Muzeum Drukarstwa przygotowało pokaz ulotek reklamowych i reklam z czasopisma z własnej kolekcji ukazujące piękno ówczesnej mody kobiecej. Mody odreagowującej ubogie lata wielkiej wojny światowej.

Miejsce: Muzeum Drukarstwa o/Muzeum Warszawy, ul. Żąbkowska 23/25 w Warszawie

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Drukarstwa Oddział Muzeum Warszawy

ul. Żąbkowska 23/25, 03-736 Warszawa

t 22 6206042 @ lukasz.sobierajski@muzeumwarszawy.pl » www.muzeumwarszawy.pl

7 i 14 września

Od siedziby prezydenta do współczesnego muzeum. Zamek Królewski w Warszawie – miejsce, które łączy

wykład / prelekcja / film

7 września / sobota
14 września / sobota

11.00 zapraszamy na **spotkanie, podczas którego prześledzimy losy Zamku Królewskiego w Warszawie** na przestrzeni ostatnich stu lat. Przy tej okazji opowiemy o rodzącej się niepodległej Polsce, dramacie wojny i ogromnym wysiłku odbudowy królewskiej rezydencji.

Spotkanie uatrakcyjnią prezentacja filmu oraz spacer po wybranych salach ekspozycji.

Wejście na podstawie darmowych zaproszeń do pobrania w Punkcie Informacji Zamku Królewskiego.

Miejsce: Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej, Plac Zamkowy 4

ORGANIZATOR:

→ Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej
Plac Zamkowy 4, 00-277 Warszawa
t 664 118 360 @ tdrapala@zamek-krolewski.pl

8 września

Zwiedzanie Zespołu Stacji Filtrów Williama Lindleya

projekcja / prezentacja,
zajęcia edukacyjne, lekcje
muzealne / biblioteczne

9.00-10.30 – I grupa

10.00-11.30 – II grupa

Zapraszamy na **zwiedzanie zabytkowej Stacji Uzdatniania Wody „Filtry w Warszawie”**. Zwiedzanie będzie odbywało się w dwóch grupach po 25 osób.

Miejsce zbiórki: Zakład SUW „Filtry”, ul. Koszykowa 81

Zespół Stacji Filtrów **Williama Lindleya** w Warszawie jest obiektem o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego naszego kraju. Jest także unikatem w skali Europy ze względu na doskonały stan zachowania i użytkowanie zgodne z pierwotnym przeznaczeniem. Stanowi nie tylko wybitny zabytek techniki świadczący o wysokim poziomie nowatorskiej myśli technicznej inżynierów, ale także dzieło o szczególnych wartościach artystycznych i historycznych, znajdujące poczesne

miejsce w krajobrazie kulturowym oraz panoramie stolicy. Rozwiązania technologiczne i architektoniczne zabudowań Stacji Filtrów, interesująca kompozycja przestrzenna, a przede wszystkim trwałość substancji, zachowanie funkcji oraz perspektywiczny charakter tej realizacji świadczą o jej fenomenie i najwyższych wartościach zabytkowych. Stacja Filtrów w Warszawie powstała z inicjatywy prezydenta Warszawy **Sokratesa Starynkiewicza**.

Udział w zwiedzaniu jest bezpłatny. Obowiązuje wcześniejsza rejestracja na stronie www.rejestracja.zabytek.pl od dnia 20 sierpnia 2019 roku do wyczerpania miejsc.

Stacja jest pracującym zakładem wodociągowym, dlatego warunkiem uczestnictwa w wycieczce jest posiadanie dokumentu ze zdjęciem (dzieci i młodzież – legitymacji szkolnej). Osoby niepełnoletnie mogą uczestniczyć w zwiedzaniu tylko pod opieką dorosłych.

ORGANIZATOR:

→ Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie Spółka Akcyjna
pl. Starynkiewicza 5, 02-015 Warszawa
@ dok@mpwik.com.pl ▶ www.mpwik.com.pl

8 i 15 września

Historia Hotelu Metropol

zwiedzanie

8 września / niedziela

12.00 Hotel Metropol – historia mniej znana.

Hotel Metropol jest zlokalizowany w samym centrum Warszawy, dzięki czemu cieszy się popularnością wśród gości. Po niedawnym remoncie zachwyca nowoczesnym i komfortowym wnętrzem oraz rozszerzonym zakresem usług.

W czasie niedzielnego spotkania w hotelu poznają Państwo jego ciekawą historię i będą mieli możliwość zobaczenia, jak ten zabytek wygląda od środka.

Miejsce: Hotel Metropol, ul. Marszałkowska 99 a, Warszawa.
Zbiórka na zwiedzanie w lobby hotelowym

Historia Hotelu MDM

zwiedzanie

15 września / niedziela

12.00 zapraszamy na wyjątkowe **spotkanie z historią Hotelu MDM**.

Hotel MDM jest jednym z budynków tworzących Marszałkowską Dzielnicę Mieszkaniową, która była sztandarowym projektem architektonicznym powojennej Warszawy. Z uwagi na niezwykle dogodną lokalizację i wspaniały widok na plac Konstytucji hotel cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wśród gości.

Dodatkowym jego atutem jest wyśmienita kuchnia. W czasie niedzielnego spotkania w hotelu poznają Państwo jego ciekawą historię i będą mieli możliwość zobaczenia, jak ten zabytek wygląda od środka.

Zbiórka na zwiedzanie w hotelowym lobby.
Miejsce: pl. Konstytucji 1, 14-100 Warszawa

ORGANIZATOR:

→ Hotele Warszawskie Syrena Sp. z o.o.

☎ 601 360 593 @ dorota.polanska@syrena.com.pl

➤ www.hotelmdm.com.pl

14 września

Warszawski Piknik Konserwatorski – Warszawa XVIII wieku

zabawa dla dzieci,
warsztaty, spotkanie wykład

12.00-17.00 Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków ma zaszczyt zaprosić na **2. edycję Warszawskiego Pikniku Konserwatorskiego**.

W tym roku wraz z uczestnikami pikniku przeniesiemy się do XVIII-wiecznej Warszawy. Przybliżymy rzemiosło, malarstwo i architekturę, a także pokażemy stroje z epoki. Zapraszamy do stref tematycznych, w których poznamy zasady odlewu detalu w gipsie, malowania ceramiki, pomalujemy widok starej Warszawy, a także zbudujemy makietę parku kulturowego.

Udział w wydarzeniu nie wymaga zapisów i jest bezpłatny. Zapewniamy miłą atmosferę, kawę oraz odpoczynek w strefie relaksu.

Strefy tematyczne:

- **Warsztaty miastotwórcze – parki kulturowe Warszawy.**

W atrakcyjnie zaaranżowanej przestrzeni namiotu znajdą się pomoce edukacyjne oraz stanowisko z warsztatem manualnym. Dostosowane będą zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, tak by w jasny i ciekawy sposób opowiedzieć o parkach kulturowych. Warsztat będzie

miał na celu zaprojektowanie miasta idealnego.

- **Wehikuł czasu – warsztaty malarskie.**
Warsztaty artystyczne przybliżające historię i rozwój Warszawy od XVIII wieku. Na przygotowanych wcześniej wzorach dzieci będą mogły akwarelami i akrylami malować widoki zmieniające się w czasie wieków Warszawy. Poznają tajniki XVIII-wiecznego warsztatu malarskiego.
- **Warszawskie detale – warsztaty formierskie.**
Warsztaty skierowane dla dzieci powyżej lat 6 oraz dorosłych, będą polegały na samodzielnym wykonaniu gipsowych odlewów w formach silikonowych. Zajęcia przybliżą uczestnikom warsztat pracy formiera oraz historyczne techniki wykonywania odlewów gipsowych. Uczestnicy warsztatów będą mieli do wyboru 10 różnych form przedstawiających detale architektoniczne, które możemy podziwiać na elewacjach warszawskich pałaców czy kamienic. Skończone odlewy stają się własnością uczestników warsztatów.
- **Kruche piękno – warsztaty ceramiczne dla dzieci (Muzeum Warszawy)**
Dlaczego porcelana była nazywana białym złotem? Jakie naczynia cieszyły się uznaniem króla Stanisława Augusta? Na warsztatach poczuć się jak w dawnej farfurni – wspólnie ozdobić naczynia w stylu chinoiserie. Zanurzymy się

w świat chińskich symboli i wykonamy z gliny figurki zwierząt – amulety.

- **Aplikacja TUP TUP – spacer po Krakowskim Przedmieściu z aplikacją.**
Aplikacja przybliżająca dzieciom zabytki, historię i legendy stolicy. Dzięki niej dowiesz się, gdzie mieszkał Bazyliśzek, jak odszyfrować rebus na drzwiach Pałacu na Wyspie, gdzie powiewała flaga Polski w trakcie Powstania Warszawskiego oraz skąd wzięła się tradycja pielgrzymek warszawskich.
- **Stroje i obyczaje XVIII wiecznych celebrytów.**
Co godzina – wykład otwarty na dziedzińcu (ul. Nowy Świat 18/20 w Warszawie).
- Wykłady w bibliotece BSKZ
 - „Elizeum – podziemny salon księcia”
 - „Na Książęcym – sentymalny ogród księcia Kazimierza Poniatowskiego”
 - „Królewska Manufaktura fajansu i majoliki”.

Miejsce: Dziedziniec Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu m.st. Warszawy, ul. Nowy Świat 18/20

ORGANIZATOR:

→ **Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu m.st. Warszawy**

ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa

@ sekretariat.bskz@um.warszawa.pl • www.zabytki.um.warszawa.pl

7-8 i 14 września

Pamiętaj! Jesteśmy

zwiedzanie / wystawa /
koncert

7 września / sobota

11.00-13.00 oprowadzanie po Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie. Cmentarz powstał w kwietniu 1792 roku i jest to pierwszy w Polsce cmentarz zaprojektowany przez architekta – **Szymona Bogumiła Zuga**, dlatego też cmentarz wyróżnia się czytelnym planem przestrzennym. W 1822 roku powiększono jego areal. W okresie wojen i powstań narodowych był niejednokrotnie terenem krwawych walk.

Miejsce: Cmentarz Ewangelicko-Augsburski, ul. Młynarska 54/56/58 w Warszawie

8 września / niedziela

12.00-17.00 zapraszamy na **wystawę przedstawiającą burzliwą i ciekawą historię kościoła ewangelicko-augsburskiego Świętej Trójcy w Warszawie** i życie parafian od czasów dwudziestolecia międzywojennego po dzień dzisiejszy, związane nierozdzielnie z życiem stolicy Polski, uwiecznione w obiektach znanych i anonimowych fotografów. Wystawa będzie dostępna do 29 września 2019 roku.

Miejsce: plac Stanisława Małachowskiego 1 w Warszawie

14 września / sobota

13.00-15.00 zapraszamy do **zwiedzania kościoła ewangelicko-augsburskiego Świętej Trójcy** i poznawania jego bogatej i ciekawej historii od XVIII wieku po czasy współczesne. Orowadzanie z przewodnikiem.

18.00-19.00 zapraszamy na specjalny **polsko-niemiecki koncert** przygotowany przez młodych muzyków z obu krajów jako wyraz pamięci 80. rocznicy zbombardowania kościoła ewangelicko-augsburskiego Świętej Trójcy.

Miejsce: plac Stanisława Małachowskiego 1 w Warszawie

ORGANIZATOR:

→ Kościół Ewangelicko-Augsburski Świętej Trójcy w Warszawie

plac Stanisława Małachowskiego 1, 01-001 Warszawa

t 603 505 166 @ justyna.stanislawska@luteranie.pl » www.trojca.waw.pl

8 września

Z Marszałkiem Piłsudskim po Łazienkach

wycieczka/spacer

17.00 zapraszamy na spacer pod hasłem „Z Marszałkiem Piłsudskim po Łazienkach”, który przybliży związki **Józefa Piłsudskiego** z Łazienkami Królewskimi i ich najbliższym otoczeniem – m.in. Belwederem i GISZ-em, czyli gmachem obecnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W okresie międzywojennym Łazienki Królewskie były jedną z rezydencji głowy państwa – w latach 1918-1922 służyły Marszałkowi Piłsudskiemu. Tu bywał służbowo i prywatnie. Uczestnicy spacerów dowiedzą się, gdzie przyjmował życzenia noworoczne, zawarł związek małżeński z **Aleksandrą Szczerbińską** i uczestniczył w mszach świętych. Zobaczą również, gdzie odbyła się komunia dwóch córek marszałka, **Wandy** i **Jadwigi**, najsłynniejszych dzieci

II RP, a także przestrzeń służącą im do zabawy. Usłyszą ponadto o aucie Piłsudskiego i o Domku Magdeburskim, czyli miejscu jego internowania. Jego prywatne losy ułożą się w opowieść o życiu w latach 1918-1922, gdy był głową państwa polskiego, oraz w latach 1926-1935, czyli okresie po przewrocie majowym.

Trasa spacerów będzie wiodła od Pałacu na Wyspie poprzez park belwederski aż pod Kancelarię Prezesa Rady Ministrów oraz Ministerstwo Obrony Narodowej przy ul. Kłopotowej. Zakończenie spaceru – przy pomniku **Józefa Piłsudskiego** przy Belwederze.

Miejsce: Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, ul. Agrykola 1, 00-460 Warszawa (początek spaceru przy mieszczącym muzealną kasę pawilonie zachodnim Pałacu na Wyspie)

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Łazienki Królewskie

Agrykola 1, 00-460 Warszawa

☎ 22 5060116 @ mariusz.kolmasiak@lazienki-krolewskie.pl ▶ www.lazienki-krolewskie.pl

8 września

Wspólnota wyplatania – zacieśnijmy więzy

zwiedzanie / warsztaty

10.00 W polskiej kulturze tkactwo było przynależne głównie kobietom. To one były piewczyniami domowego ogniska i tkaczy, by zapewnić domownikom odzież codzienną i odświętną, pościel, narzuty na łóżka i zwykłe chodniki na podłogę. Z poszczególnych nitek powstawała materia, która zaspokajała jedną z podstawowych potrzeb – potrzebę wierzchniego okrycia, a także estetykę domu.

Podczas warsztatów w Muzeum dla Dzieci najmłodszy uczestnicy będą razem wyplatać tkaninę na specjalnej ramie, aby pokazać sens wspólnotowego działania. Z wielu kolorowych wątków powstanie jedna wielka tkanina przypominająca ludowy pasiak, która będzie później prezentowana

w Muzeum dla Dzieci. W tym samym czasie na wystawie stałej „**Porządek rzeczy. Magazyn Piotra B. Szackiego**”, dorośli będą mogli również poznać technikę tkacką, która wcale nie jest taka trudna! Korzystając z oryginalnego warsztatu tkackiego, pod okiem animatora, każdy zwiedzający będzie miał szansę wcielić się w rolę tkaczki i stworzyć fragment tkaniny. Utkany przez wielu zwiedzających chodnik będzie trwałym śladem wspólnotowego działania podczas Europejskich Dni Dziedzictwa, pokazującym sens współpracy wielu osób oraz wartość zacieśniania więzów.

Miejsce: Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie, ul. Kredytowa 1

ORGANIZATOR:

→ Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

ul. Kredytowa 1, 00-056 Warszawa

@ malgorzata.jaszczolt@ethnomuseum.pl ▶ www.ethnomuseum.pl

14 września

Europejskie Dni Dziedzictwa w Belwederze

zwiedzanie

11.00-17.00 Kancelaria Prezydenta RP serdecznie zaprasza na kolejne **zwiedzanie Belwederu – rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej**, miejsca spotkań i oficjalnych wydarzeń.

Zwiedzanie obejmuje zabytkowe wnętrza pałacu Belwederskiego, którego nazwa pochodzi od malowniczego położenia na szczycie skarpy warszawskiej, ponad terenem dawnego zwierzyńca. Po odzyskaniu

przez Polskę niepodległości w 1918 r. pałac stał się domem marszałka Józefa Piłsudskiego. Zwiedzającym jest udostępniany m.in. zrekonstruowany gabinet marszałka, sala historii Orderu Wojennego Virtuti Militari i wybrane sale historyczne.

Warunkiem wejścia do obiektu jest okazanie aktualnego dowodu tożsamości (dowodu osobistego). Ze względu na charakter obiektu organizator zastrzega sobie możliwość odwołania zwiedzania nawet w ostatniej chwili.

ORGANIZATOR:

→ Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
Biuro Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ul. Wiejska 10, 00-902 Warszawa

★ www.prezydent.pl

7-8 i 14-15 września

Polskie sploty

wycieczka / zwiedzanie /
pokaz

7 września / sobota

11.00-12.30 spacer historyczny z przewodnikiem „Wokół i wewnątrz Cytadeli”.

Odkryjemy tajemnice terenów wokół i wewnątrz Cytadeli Warszawskiej. Spacer historyczny poprowadzi przewodnik – historyk **Michał Cieślak**.

Miejsce zbiórki: Pomnik I Dywizji Pancernej im. gen. Maczka, plac Inwalidów 20

14 września / sobota

11.00-13.00 rajd „Polskie Sploty” – uczestnicy otrzymają plan trasy i zadania do wykonania. Przechodząc pieszo trasę od startu do mety uczestnicy rajdu poznają historię Warszawy związaną z II wojną światową. Na zakończenie rajdu czekają na uczestników dyplomy oraz drobne upominki.

Start: Mauzoleum Walki Męczeństwa Oddział Muzeum Niepodległości, al. Szucha 25
Meta: Muzeum Więzienia Pawiak, ul. Dzielna 24/26

8 września / niedziela

11.00 projekcja filmu Listy z Reims – reż. Tomasz Rudomino, 2014, 26'00"

Film dokumentalny dotyczący drugiej bitwy nad Marną (lipiec 1918), która była jedną z decydujących bitew I wojny światowej. Tłem historycznym jest powstawanie i kształtowanie się polskiej armii we Francji oraz geopolityczny kontekst wydarzeń końca I wojny światowej. Bohater filmu – **Wacław Kociołek** – syn polskich emigrantów, nad Marną walczył właśnie w szeregach polskiej armii. Zostawił ponad 200 autentycznych listów z frontu. To na ich podstawie powstał film.

12.00 projekcja filmu Bieżeńcy 1915-1922 – reż. Jerzy Kalina, 2017, 49'00"

Dokument ukazujący losy największej przymusowej migracji, jaka została wywołana na początku XX wieku w części Europy obejmującej terytoria dzisiejszego Podlasia, Lubelszczyzny, Chełmszczyzny oraz niektórych regionów ówczesnej Rosji. Latem 1915 armia rosyjska wycofując się z zachodnich guberni Imperium zostawiła Niemcom spaloną i pustą ziemię. Uciekinierami z tych obszarów byli przede wszystkim Białorusini, Ukraińcy, Rosjanie, ale także Polacy, Żydzi, Litwini, Łotysze i Ormianie. Według opinii historyków swoje domy opuściło wtedy ok. trzy miliony ludzi.

15 września / niedziela

11.00 projekcja filmu Poszukiwany Hipolit Cegielski – reż. Mateusz Pleskacz, 2015, 50'00"

Niezwykle pouczający dokument biograficzny, utrzymany w lekkiej formule narracyjnej stylizowanej na współczesną narrację informacyjną serwisów telewizyjnych. Można z niego dowiedzieć się, jakim człowiekiem był tytułowy bohater filmu, ale i jakie wartości, w jaki sposób tworzone, legły u podstaw wielkopolskiej gospodarności i zaradności. Film o walorach promujących wzór osobowy, dobrze pokazujący epokę narodzin polskiej państwowości

godz. 12.00 W cieniu prezydenta – reż. Hanna Etemadi, 2013, 48'35"

Dokument poświęcony losom zapomnianego polskiego patrioty – **Jana Pohoskiego** – żołnierza I Brygady Legionów, a od 1934 roku wiceprezydenta m.st. Warszawy, prekursora europejskiej wizji polskiej stolicy, m.in. autora pomysłu bulwarów wiślanych na dzisiejszym żoliborskim brzegu Wisły. Film oparty na pamiątkach żony wiceprezydenta, Heleny Pohoskiej, ukazujący losy rodziny, m.in. córki Ewy, poetki, publicystki, operujący wieloma unikatowymi zdjęciami przedwojennej Warszawy.

Miejsce: Muzeum X Pawilon Cytadeli Warszawskiej, Sala Audiowizualna K. Beyera ul Skazańców 25 w Warszawie

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Niepodległości w Warszawie

al. Solidarności 62, 00-240 Warszawa

☎ 22 8269091 @ m.rybak@muzeumniepodleglosci.art.pl

➡ www.muzeum-niepodleglosci.pl

7 i 14 września

Oprowadzanie tematyczne po ekspozycji stałej Muzeum Fryderyka Chopina

zwiedzanie

Zapraszamy na oprowadzania po ekspozycji stałej Muzeum Fryderyka Chopina, podczas których zostanie omówiony stosunek kompozytora do polskich zrywów

niepodległościowych pierwszej połowy XIX wieku, a także rola jego twórczości w tworzeniu i umacnianiu tożsamości narodowej Polaków żyjących pod zaborami.

7 września / sobota

12.00 oprowadzanie po wystawie „Chopin wobec wydarzeń kształtujących polską tożsamość narodową w 1. połowie XIX wieku” (tłumaczenie na język migowy).

„Jako artysta jestem jeszcze w kolebce, a jako Polak trzeci krzyżyk zacząłem” – pisał Fryderyk Chopin w styczniu 1831 roku, dwa miesiące po wybuchu powstania listopadowego. Choć sam nie uczestniczył w walkach, pilnie śledził ich przebieg, zaś po przybyciu do Paryża szybko nawiązał kontakt z coraz liczniejszą polską emigracją, nazwaną wkrótce „wielką”. W kręgu jego znajomych znaleźli się wybitni działacze polityczni i artyści – Adam Jerzy Czartoryski, gen. Józef Bem, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Bohdan Zaleski. Przywołując zachowaną korespondencję oraz aktywność muzyczną Chopina, prześledzimy jego stosunek do wydarzeń lat 1830, 1846 i 1848, które dzisiaj uznawane są za kluczowe w procesie tworzenia polskiej tożsamości narodowej.

14 września / sobota

12.00 oprowadzanie po wystawie „Mickiewicz fortepianistów – odbiór muzyki Chopina w okresie zaborów”.

Twórczość Fryderyka Chopina, nazywanego w okresie zaborów „czwartym bardem narodowym”, do dziś tworzy i umacnia polską tożsamość. Choć sam kompozytor celowo nie nadawał swoim utworom tytułów, pragnąc, by muzyka mówiła sama za

siebie, wielokrotnie miał okazję zapoznać się z rozbudowanymi interpretacjami autorstwa krytyków muzycznych i działaczy niepodległościowych. Jak pisał Maurycy Mochnacki w 1830 roku, Chopin miał odpowiednie „czucie”, poznał „echa naszych pól i lasów”, słyszał „piosenkę wieśniaka polskiego”. W podobnym tonie – już na początku XX stulecia – opisywał jego kompozycje Ignacy Jan Paderewski: „(...) w tej muzyce słyszy się, czuje, poznaje, że naród nasz, ziemia nasza, że cała Polska żyje, czuje, działa: in tempo rubato”. Podczas spotkania omówione zostaną społeczne i psychologiczne aspekty twórczości Fryderyka Chopina, które służyły budowaniu wspólnoty Polaków w okresie zaborów.

Miejsce: Muzeum Fryderyka Chopina w Narodowym Instytucie Fryderyka Chopina, ul. Okólnik 1, 00-368 Warszawa

ORGANIZATOR:

→ Narodowy Instytut Fryderyka Chopina

ul. Tamka 43, 00-355 Warszawa

@ nifc@nifc.pl ▶ www.chopin.nifc.pl

ŻELAZOWA WOLA

11 września

Europejskie Dni Dziedzictwa 2019

zwiedzanie, koncert,
wycieczka / spacer

11.00 zwiedzanie wystawy czasowej z przewodnikiem „Uformowany. Rzeźbiarskie wizerunki Fryderyka Chopina”.

Wystawa prezentuje różne formy upamiętniania Chopina w rzeźbie. Inspirował twórców popiersi, głów, pomników oraz medali. Fryderyk i jego muzyka przybierają w rzeźbie różne formy – od figuratywnych po abstrakcyjne, od tradycyjnych po modernistyczne.

12.00 kwadrans muzyczny

12.15 oprowadzanie z przewodnikiem po ekspozycji stałej Domu Urodzenia Fryderyka Chopina.

Przedmiotem spotkania będzie historia Domu Urodzenia Fryderyka Chopina, miejsca, w którym powstało muzeum, ponieważ tu pracowali rodzice kompozytora u właścicieli posiadłości, rodziny Skarbków.

Podjmiemy temat relacji łączących rodzinę Chopinów ze Skarbkami, a także wkładu pokoleń w tworzenie muzeum.

13.00 „W roli głównej: architekt krajobrazu. Jak zmieniał się park w Żelazowej Woli?” Spacer po parku z przewodnikiem w języku polskim.

Powstały w latach 30. XX wieku Park-pomnik w Żelazowej Woli to przykład pionierskiej zdobyczy w dziedzinie architektury krajobrazu. Wraz z Kierownik ds. Parku Anną Tarnawską prześledzimy dzieje parku ku czci Chopina, poczynwszy od omówienia koncepcji prof. **Franciszka Krzywdy-Polkowskiego**, autora projektu, zwracając uwagę na społeczne zaangażowanie Polaków w czasie powstawania obiektu.

Miejsce: Żelazowa Wola 15, 96-503 Sochaczew

ORGANIZATOR:

→ Narodowy Instytut Fryderyka Chopina

ul. Tamka 43, 00-355 Warszawa

☎ 881 948 652 @kkolebaczn@nifc.pl ▶ www.muzeum.nifc.pl

ŻYRARDÓW

7 i 8 września

Spacer TRINO w Żyrardowie

wycieczka / spacer

7 września / sobota

8 września / niedziela

10.00-12.00 zapraszamy na spacer po za-
bytkowej osadzie fabrycznej z XIX/XX wie-
ku w Żyrardowie.

Osada fabryczna to zachowany w całości skansen postindustrialny przypominający czasy Królestwa Kongresowego, kiedy to rosyjska administracja rządowa, europejski kapitał finansowy i intelektualny z udziałem lokalnej społeczności dokonały cudu

gospodarczego o skali europejskiej w branży Inniarskiej. Trasa spaceru prowadzi szlakiem najważniejszych zabytków postindustrialnych z przełomu XIX i XX wieku.

Do trasy dołączono drugą trasę, połączoną z zabawą w detektywa poszukującą ukrytych detali architektonicznych w obiektach zabytkowych.

Miejsce: 96-300 Żyrardów, ul. 1 Maja 45, pod pomnikiem Filipa de Girarda

ORGANIZATORZY:

→ Koło Przewodników PTTK „Belferek” w Żyrardowie

→ Komisja Opieki nad Zabytkami PTTK w Żyrardowie

→ Towarzystwo Przyjaciół Miasta Żyrardowa

☎ 601 269 357 @jerzy.kwaczynski@gmail.com ▶ www.zyrardow.pttk.pl

zabytkomania

ogólnopolski konkurs filmowy / nid.pl

informacje o konkursie na stronie
www.zabytkomania.pl

**DROGA
DO WOLNOŚCI**

na twoje zgłoszenie czekamy
do 31 października 2019 roku

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

niepodległa

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW WYNIJĄCYCH Z KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO NIEPODLEGŁA NA LATY 2017-2022

RMF
FM

NAJLEPSZA MUZYKA

Dzięki aplikacji RMF ON posłuchasz w swoim telefonie i tablecie radia RMF FM oraz 100 innych stacji radiowych z portalu RMF ON. Pobierz!

www.rmfon.pl

Available on the
App Store

POBIERZ Z
Google play

Windows
Phone

Zeskanuj kod
SNAP CHAT
i oglądaj na żywo
radio RMF
od kuchni.

SNAPCHAT: radio.rmffm

KOORDYNATOR WOJEWÓDZKI:

→ Narodowy Instytut Dziedzictwa
00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40
Ewelina Warnel
@ ewarnel@nid.pl www.edd.nid.pl

TEKSTY:

→ Organizatorzy, Ewelina Warnel

FOTOGRAFIE:

→ ze zbiorów: organizatorzy oraz Narodowy Instytut Dziedzictwa

NA OKŁADCE:

→ ze zbiorów: Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina w Sannikach,
Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu m.st. Warszawy, Muzeum Drukarstwa
o/Muzeum Warszawy, Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów
i Rzeczypospolitej

PROJEKT IDENTYFIKACJI I WIZUALNEJ EDD:

→ Zofia Oslislo-Piekarska, Waldemar Węgrzyn / Printscreen

SKŁAD I ŁAMANIE:

→ Grażyna Kasprzak

DRUK:

→ Drukarnia Kolumb

© wszelkie prawa zastrzeżone
Narodowy Instytut Dziedzictwa

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmiany w programie!

NUMER ISBN 978-83-66160-32-3

PATRONAT HONOROWY:

→ Marszałek Województwa Mazowieckiego

MAZOWSZE
MAZOWIECKIEGO

Laury Narodowego Instytutu Dziedzictwa dla organizatorów wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2018 w woj. mazowieckim

Podczas gali 7 grudnia 2018 w Warszawie wręczone zostały wyróżnienia dla organizatorów najciekawszych wydarzeń promujących dziedzictwo kulturowe w ramach 26. edycji EDD Niepodległa dla wszystkich.

Wyróżnienie w województwie mazowieckim otrzymali:

1. Pani **Małgorzata Rospara** Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Augusta Cieszkowskiego w Węgrowie za organizację wydarzenia pt. *Droga do niepodległości*.
2. Pani **Anna Jagiellak**, Pani **Paulina Świątek**, Pan **Andrzej Wolański** z Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu m. st. Warszawy za organizację spaceru szlakiem zabytkowych sztyldów warszawskiej Starówki.

3. Pani **Barbara Rogalska** Kierownik Muzeum Drukarstwa Oddział Muzeum Warszawy za wystawę *Inwytacje. Zaproszenia z kolekcji Muzeum Drukarstwa*.
4. Muzeum Regionalne w Siedlcach za organizację wydarzenia *Niepodległa w Siedlcach* w ramach którego odbył się pokaz prywatnej kolekcji Włodzimierza Soszyńskiego o tematyce niepodległościowej.
5. Pan **Roman Postek** Dyrektor Muzeum Zbrojowni na Zamku w Liwie za wieloletnią organizację wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa.

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

niepodległa

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

